

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

sed onus, de quo lis est, & sermo, quāvis fuerit impossi-
tū ob necessitatē, & cōmunem utilitatē contineat, tñ
alia requisita nō interuenerunt, ergo dñ prohibitum
per sacros canones imponi ipsis clericis, & ideo ad so-
los laicos pertinet. Præterea Alexander Papa apponē
do illā clausulam, dūmodo ab eisdem &c. vt s. relatiū
fuit, refert se ad alias literas apostolicas præcedentes
Pauli ij. ut ibi præfertur, prout etiā alia subsequentes
literæ aliorū Pōtificū, Iulij uidelicet, Clemē. & Pauli
ad eisdē literas Pauli ij. se referunt: quo fit, ut dictæ li-
teræ Alexandri etiā in illa parte, dūmodo ab eisdē &c.
intelligantur, & declarationē recipiant à literis Pau-
li, dū de eodē loquitur, quia tñ dicta in lege, & disposi-
tione relata censent posita in lege referente ita, quod
lex referens declaratur, & interpretatur à lege relata.
l. oēs. C. de præscr. 30. an. l. 2. ff. de coniung. cū eman.
lib. gl. in c. is, qui. de elec. in 6. cum si. sed in literis Pau-
li simpliciter, & absolute sub excoicationis pena pro-
hibetur, q̄ clerici ultra onus, de quo principaliter in
dictis literis, nullo modo aggrauentur, seu cogantur
ad soluendū aliud onus, nec aliquid aliud, ergo nō po-
terunt cogi ad soluendū onus, de quo agitur, & quod
fuit impositū pro cornellis, & paradiucis faciendis,
quia est onus penitus diuersum ab onere, de quo in di-
ctis literis, ut colligitur ex prædictis, & nullus negat.
Præterea Clemens in suis literis referendo se ad literas
Pauli, Alexandri, Iulij, & Sixti, appositū clausulam
magis conformē clausulæ ipsius Pauli, quā clausulæ
Alexandri. Inquit. n. dūmodo ad soluendū aliquid ul-
tra, quā per prædictorū prædecessorū literas cogi po-
terant, cogi nō possent &c. absq̄ illis uerbis, q̄ ab ip-
sis sacris canonibus prohibetur exigi. Itē oēs alij Pō-
tifices approbauerunt literas Pauli ij. & ad illas peni-
tus se remiserunt tanquā ad principiū, & fundamentū,
ergo inferat, q̄ simpliciter, & absolute in hoc stādū
ex literis Pauli, ac et Clementis, & fm illas debent in-
telligi literæ Alexandri, in illa parte dūmodo &c. quæ
uidentur aliquid ultra ponere, ut dictū fuit: nam fini-
tū, & principiū constitutionis, qñ generale est, ut est
clausula, de qua in literis Pauli, tanquā fundamentū
est inspiciedū, & ab illo sumi debet interpretatio. l.
regula. §. si. ff. de iur. & fac. ign. & facit text. in l. i. ff. de
orig. iur. ¶ Quinto principali fundamento colligitur
responsio ex latē deductis §. in 4. arg. factū ad fauorē
ecclesiæ. ¶ Nō obstat ultimum arg. principale, qñ
illa distinctio, q̄ debeat attendi, utrū rebus onus fue-
rit impositū ante, quā ad ecclesiā pueniret, an uerō
post quā perueniret, quia primo casu ecclesiā ad il-
lud tenetur, secundo uerō casu, minimē procedit in
oneribus merē realibus, q̄ fuerūt imposita rebus pro
ipsis rebus, non aut in oneribus, quæ imponuntur pso-
nis propter res, ut colligitur ex uerbis Inno. quæ Abb.
& reliqui sequuntur in d. c. nō minus, & per Bal. in d.
l. oēs. C. sine cen. per Bar. in d. l. uni. C. de mulier. &c.
lib. 10. per Mod. in d. l. placet. per Abb. in d. conf. 3. &
per Phil. Frā. in c. i. de immu. eccl. in 6. cū plurib. alijs
si. quæ allegari possent: sed onus, de quo agitur, nō est
merē reale, sed impositū est personis propter res, er-
go in illo non habet locum prædicta distinctio, quo-
niam ad tale onus regulariter ecclesiæ non tenentur
contribuere, nisi eo modo, quo supra dictū fuit. Po-
tuissem plura alia scribere ad fauorem cleri Ferrariens-
is, sed cum arbitrer omnino pro eo indicandum es-
se, si iuris canonici metas nolimus excedere, ideo his
cōuentus finē huic cōsultationi impono. Laus Deo.

S V M M A E.

1 Alienatio rei ecclesiæ ob causam maioris utilitatis facta de licen-
tia, & auctoritate episcopi, seu uicarij ualeat, licet auctoritas
Pape non interuenerit, & quando, num. 6.

- 2 Pupilli, & minoris bona p̄ maiorē utilitatē alienari non possunt.
- 3 Instrumento maximē in antiquis est standum.
- 4 Solennitas quando presumitur ex diuturnitate temporis, & uer-
bis instrumenti narratiuis.
- 5 Pape licentia ex diuturnitate temporis non presumitur.
- 7 Emphyteosis est alienatio.
- 8 Mandatum, & commissio, siue delegatio an ex diuturnitate tem-
poris, & uerbis instrumenti enunciatiuis presumatur.
- 9 Alienatio rei ecclesiæ facta ex causa iusta, & cum solennitate
requisita ualeat, licet causa allegata in se uera non esset.
- 10 Ecclesiæ quando, & ex quibus rebus restitui possit.
- 11 Ecclesiæ, seu minori, quomodo sit succursus, quando pretium rei
sue alienatæ fuit apud aliquem effectum nō soluendo depositū.

E P I T O M E.

ALIENATIONEM rei ecclesiæ factam ex causa maio-
ris utilitatis ecclesiæ, & cum licentia, & auctoritate
episcopi, seu eius uicarij ualuisse, licet auctoritas Pa-
pæ non interuenerit, hic probatur.

C O N S I L I U M XXXII.

- I**N præsentī cā requisitus de aliquali iuris
informatione paucis agā, offerens me ple-
nius dicturū. si opus erit. Et ex ijs, quæ in
facto proponuntur, vñ, tñ licentia, & au-
thoritas uicarij, & sic inferioris Papæ sufficiat, dūmō
alienatio fuerit facta ex causa maioris utilitatis eccle-
siæ. c. ut super. in fi. de reb. eccl. nō alie. gl. in summa.
& c. sine exceptione. 12. q. 2. & in hoc differt pupillus
2 ab ecclesiā, quia tñ propter maiorem utilitatem bona
pupilli alienari non possunt. l. si fundus sterilis. ff. de
reb. eo. & ibi gl. quāuis p̄rium, & malē senserit glo. in
l. mādāta. ff. de offi. eius, cui mand. est iurisd. ut latē di-
xi in c. j. extra de in integ. resti. & de euidētia utilita-
tis probatur ex relatione facta, de qua asseritur in in-
3 strumento, tñ cui standum est, maximē in antiquis, ad
not. in l. sciendū. ff. de uerb. obli. in l. qui in aliena. ff. de
acq. hære. per Fel. in c. qm̄ cōtra. col. 24. uerl. septima
cōclusio. de prob. & in c. albericus. in antepen. & pen.
col. de testi. & in c. sicut. de rei iud. col. antepen. qui di-
cit, q̄ tñ si in instrumento actus principalis narratiue
4 fieret mētio de solēnitate, de qua solet fieri scriptura,
seu instrumentū separatiū, illa ex diuturnitate tēporis
presumitur, dūmodo solēnitas ea in instrumento fue-
rit bene, & ordinatē relata, ut ibi, & faciūt ea, quæ ha-
bent in auth. si quis in aliquo. C. de eden. Nec obstat,
5 q̄ tñ actus fieri non pōt, nisi de licentia Papæ, illa ex
diuturnitate tēporis non presumitur. Fel. in d. c. sicut.
col. 20. sed in alienatione rerū ecclesiæ requiritur licē-
tia Papæ, etiam, qñ fieret ex cā iusta, ut hñ in extrauag.
6 Pauli, ergo &c. quia responderetur primo, tñ qñ con-
suetum esset in loco alienationes fieri cū licentia, &
decreto episcopi, prout est Bononiæ, quod pōt proba-
ri ex pluribus alienationibus factis, in quibus solum
licentia, & decretū uicarij, & episcopi interuenit. iux-
ta not. p. Bar. in l. semper in stipulationibus. ff. de reg.
iur. tunc illi consuetudini est standum, ut habetur la-
tē per Fel. in c. cum causa. in §. col. in 1. & §. limi. de re
iud. Secundo nō procedit prohibitio dictæ extrauag.
in rebus, quæ propter euidētē utilitatē alienarētur,
& uenderentur. Itē nec in rebus, quæ solitæ essent an-
tiquitus in emphyteosim concedi, ut in ea hñ: Sed in
calu nostro facta fuit uēditio in, & propter euidētē
utilitatem, item de re consueta in emphyteosim con-
cedi, ut constat ex instrumento, & solitū dñ, quod se-
mel factum prius fuit. Bar. in l. mela. §. i. ff. de alim. &
7 cib. leg. ergo &c. Et rō est, quia cum tñ emphyteosis sit
alienatio. c. nulli. de reb. eccl. nō alien. l. fi. C. de reb.
alie. nō alie. Imo. & Bar. post gl. in l. codicillis. §. insti-
tuto. ff. de leg. 2. & res solita fuerit alienari, seu in em-
phyteosim p̄cedi, facili pōt sine illa solēnitate, & sic

sine licentia Papae alienari, quia semel factum alienabile semper durat alienabile. l. pater filium. §. quindecim. ff. de leg. 3. & quoad evidentem utilitatem debet inspicere tempus, quo facta fuit alienatio, ad not. in l. 2. C. de rescind. vend. cum similibus. & de ipsa constare dicitur ex relatione facta in instrumento, ut supra. Nec obstat, quod de mandato facto illis duobus, de quibus in instrumento, in dubio est ex longitudine temporis non praesumitur, Alex. in d. l. sciendum. & Felin. in d. c. sicut. quia respondetur illud esse verum in mandato procuratoris, qui aliena negotia alieno nomine gereret, sed bene ex diuturnitate temporis praesumitur commissio, & delegatio facta alicui, maxime quando de illa fit mentio enunciative, Felin. in d. c. sicut. col. 19. iunctis ijs, quae dicit in principio sequentis col. ex diuturnitate ergo triginta, & quadraginta annorum, quae in casu occurrenti interuenit, praesumetur licentiam episcopi, seu vicarii interuenisse, nec non commissio nem fuisse factam illis, de quibus in instrumento, & si militer de informatione, & cognitione causae iustae, & evidentis utilitatis, ac de processu, & de relatione ab eis facta, argumento eorum, quae habentur per Felin. in d. c. sicut in d. c. Albericus. & in d. c. qm contra. Et sic ex praedictis apparet alienationem in se valuisse, quia facta fuit ex causa iusta, videlicet ex causa utilitatis. de ut super. in fi. d. c. sine exceptione. & glo. in d. summa. item seruata forma, & solemnitate in alienatione requisita, quae duo faciunt alienationem in se tenere, quia causa allegata in se vera non esset, ut not. per gl. in d. c. sine exceptione. & in d. c. nulli. & habet in c. ad nostram. de rebus eccl. non alien. & in c. 1. de integ. rest. ubi dixi, & per Imol. in d. c. ad nostram. Posset tamen ecclesia aduersus tale alienationem in se validam restitui in integrum tribus concurreribus, primo quod fuerit enormiter laesa, hoc est ultra tertiam, veluti declar. Imol. in c. quintaualis. de iureiur. & ego dixi post alios in d. c. 1. de in integ. rest. Secundo quod talis laesio interuenit tempore contractus, post enim ecclesiae non prodesse ad petendam restitutionem, ut ibi habetur. & arg. not. per Bar. & alios in d. l. 2. C. de rescind. ven. & in auth. sacramenta pueri, ibi; alij. C. si aduer. ven. doct. Abb. & alij in d. c. dilecti. de emp. & vend. & in d. c. 1. Tertio, quod restitutio petatur infra quadriennium a die mortis illius rectoris, qui alienauit. ut in c. 1. de in integ. rest. in 6. cle. 1. eo. ti. Imo. in d. c. ad nostram. & doct. coter in d. c. 1. extra de in integ. rest. ubi dixi. Ex quibus inferitur, quod etiam per restitutionem in integrum non potest ecclesiae in casu nostro succurri, quia laesio longe post contractum interuenit. ¶ Non obstat. ¶ quod ecclesia saltem debeat restitui aduersus solutionem sibi factam de pretio, quia emptor praecauere debeat, ut illud inuestiretur in aliqua re utili ecclesiae, & non permittere, quod deponeretur, cum pecunia perdi posset, & depositarius effici non soluendo. arg. no. in l. verum. §. sciendum. ff. de minor. cum glo. & ideo saltem in subsidium ecclesiae succurrendum erit contra emptorem possessorem per restitutionem in integrum, ex quo depositarius effectus fuit non soluendo. argu. l. in causa. l. 1. in fi. cum l. sequen. & sequen. ff. de minor. & ibi Bar. & alij. & l. si apud. cod. ti. quia respondetur primo praedicta procedere, quando tempore contractus, & ab initio pretium fuisset depositum penes consumpturum, & non idoneum, tunc enim male soluendi imputatur. d. §. sciendum. & d. l. si apud. & ibi Bar. Sed ex quo tempore contractus fuit depositum ad petitionem rectoris, & cum auctoritate superioris penes tunc idoneum, & qui ab omnibus idoneus reputabatur, sufficit ad hoc, ut contra emptorem usum bona fide, & iure communi restitutio peti non possit. l. non v. C. de mino. Nec ex eo, quod depositarius postea fuerit effectus non soluendo, emptor teneri debet, quia periculum, & casus superueniens spectat ad ecclesiam, sicut ad minorem. d. §. sciendum. & per totum. ff. de peric. & commo. rei vendi. Nec potest ecclesiae subsidium agere contra possessorem propter damnum, quod postea casu fortuito euenit, si recte, & iuste ab initio contractus fuit, secus si tempore contractus laesio interuenisset, vel male solutum fuisset, & ita loquitur tex. in d. l. si apud. & in d. l. in causa. §. inter dum. Praerea cum ecclesia fuerit laesa ex facto sui rectoris deponentis penes depositarium non idoneum, ipsa per se debet agere contra rectorem, cuius bona fuerunt hypothecata ex mala administratione. arg. not. per gl. in c. similiter. 16. q. 1. & facit id, quod voluit glo. no. quens de pupillo in auth. de here. & falcid. in §. illi quoque, & ibi Ang. Post etiam ecclesia agere ad bona depositarii, quae expressae fuerint ecclesiae hypothecata, ergo non debet agere contra possessorem, qui bona de, & cum auctoritate superioris contraxit, & nullum peccauit, quoniam rector ecclesiae, qui habuit facultatem, & licentiam deponendi, debet teneri de mala electione, & non emptor, qui soluit de licentia superioris, & propterea rector debet teneri, & ecclesia ad bona vel rectoris, vel depositarii, quae tunc, & postea possederunt, agere debet, ad tradita per gl. in d. c. similiter cum ijs, quae habentur per gl. in d. §. illud quoque. & ibi. & alij in l. si. C. si aduer. rem iudica. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Sententia a iudice non competenti lata est ipso iure nulla.
- 2 Causa matrimonialis, in qua de federe matrimonij agitur, per cognoscenda, & quibus committenda.
- 3 Sententia confirmatoria sententiae, quae erat nulla, non dicitur ipsa nulla, sed iniusta, & iniqua, & ab ea iuste appellatur, in autem de nullitate dicitur.
- 4 Sententia iudicis ad quem confirmans sententiam nullam, vel nec dicitur nulla, & operatur, quod de nullitate prima sententiae amplius dici non possit.
- 5 Querela recursum, & restitutionis aduersus sententiam causam debet coram Papa, & principe, & non coram inferiore prelopi.
- 6 Maxime quando fuisse sententia lata a delegato Papa, & principis.
- 7 Delegatus Papa quoad causam sibi commissam est maior, & superior quocunque ordinario, ac etiam legato de latere.
- 8 Inferior non potest se intrinicare in ijs, in quibus superior nunc apposit.
- 9 Iudex cognoscens de causa matrimoniali, quas in se qualitate habere debeat.
- 10 In causa federis matrimonij nullus ordo iuris in cognoscendo, & procedendo seruatur.
- 11 Sententia lata in causa matrimonij, quomodo nunquam transferat rem indicatam, & quomodo transferat.
- 12 Mulieris virginitas, vel corruptio per matronas, & obstetrices, & raras sapienter inuestiganda, & probanda.
- 13 Sponsa etiam per verba de presenti nondum corrupta, & vino carnali copula coniuncta potest monasterium, & religionem ingredi.
- 14 Marito asserenti cum iuramento se mulierem carnaliter cognovisse, & matrimonium consummasse, maxime si nudis cum muliere cuit, etiam muliere negante, est credendum.
- 15 Aetas certa, & verè, ac directè, quomodo probanda.
- 16 Matrimonium cum muliere aetatis annorum undecim cum dimidio verba de presenti contractum non potest separari, copula carnali sequuta.
- 17 Mulier quando viri potens, & proxima pubertati dicatur.

E P I T O M E.

Mulier, quae annorum undecim cum dimidio matrimonium per verba de presenti contraxit, si marito cum iuramento asseratur carnaliter cognita, & ipsa neget, ac religionem ingredi velit, quid iudicare debet, & quod matrimonium praedictum valeat, & sequuta carnali copula, sit indissolubile.

CON.

CONSILIVM XXXIII.

Mis scripturis, & attestacionibus, necnō allegacionibus ambarum partium in præfenti causa editis, illisq; diligenter, & mature consideratis, tres reperiō sententias fuisse latas. Primum, quam tulit do. Io. Baptista uentura ad fauorem matrimonij, & Per sanctis mariti do. Mattheam, & reos conuentos condemnatos ad restituendam dictam Mattheam, prout in dicta sententia, secundam latam per dñm Richardum canonicum commissarium Apostolicum in causa appellationis commissariam primæ, qua pronuntiātū fuit, bene fuisse iudicatum per dñm Ioannem Baptistam ad fauorem dicti Per sanctis, & male fuisse appellatū per do. Sensionem matrem do. Mattheæ, & Alexandrum, ac Vincentium fratres eiusdem reos conuentos: Tertiam reperiō sententiam latam per quendam Ioannem Andream Auditorem, & commissariū R. D. super libello proposito pro parte dictæ do. Sensionis agentis proprio nomine, ac et tutorio nomine dictæ do. Mattheæ, & curatorio nomine dictorū Alexandri, & Vincentij suorum filiorum per viam appellationis, recursus, & restitutionis ad superiorem nullitate, & iniquitate, ac iniustitia primarum duarū sententiarum, & super licetia dāda ipsi do. Mattheæ, de ingrediendo monasterium, ac super molestacionibus, & inquietacionibus illatis, & inferendis per dictum Per sanctis ipsi Mattheæ occasione præfensi matrimonij, & super impositione perpetui silentij faciēda Per sancti super dicto asserto matrimonio, in qua sententia pronuntiātum fuit per dictum Io. Andream ad fauorem dictæ Sensionis agentis nominibus quibus supra, & do. Per sanctem reum conuentum, videlicet, declarando sententiam aliā latam in fauorē dicti Per sanctis fuisse, & esse nullam, & inualidam, perperamq; latam, beneq; fuisse, & esse pro parte, & nomine dictæ Mattheæ appellatam, & recursū, eamq; ab euidenti lesione assertę sententię restitui debere, prout per suam sententiam illam restituit, ac eam liberam, & nullis innodatam matrimonialibus uinculis pronuntiāuit, & declarauit, ut latius habetur in dicta sententia: A qua, ut supponitur in quodam rescripto producto per procuratorem, & syndicum monasterij monialium nuncupatarum le pouere, pro parte Menechi patris dicti Per sanctis fuit appellatū, & demū ad petitionē, & instantiam dicti monasterij, & monialium prædictarū, quarū etiā interest, causa dicti matrimonij, appellationū, recursus, restitutionis, & nullitatis aduocata fuit per Reuerendiss. Do. Legatum, & commissā in terminis, in quibus erat, cū omnibus suis incidentibus &c. Do. Abbati Sancti Petri de Perusia, prout de iure &c. corā quo per utramque partē fuit processum ad plures actus usq; ad conclusionē in causa: cumq; iam res esset in calculo ferendę sententię, præfatus Do. Abbas quāuis ob eius peritiam, & discretionem, quæ in cognitione causę matrimonialis requiruntur, ut in c. 1. in fi. extra de consan. & affin. sciuisset causam hmōi diffinire, tñ ut consultius, & prudētius procederet, sup hoc quid sentirem, à me scire uoluit. Quare ut illius uoto in aliqua parte satisfaciā breuius quam potero, prætermisiss non necessāriis, id, qđ iuris esse mihi uidebitur, exponam, hoc ordine progrediēdo, nā prius tractabo de ualiditate, & inualiditate sententiarum hæctenus latarum, deinde an dicatur matrimonium sic legitimē contractum, quod illud per ingressum religionis separari non potuerit. ¶ Circa primum, absq;ue argumentis hinc inde factis procedendum uidetur esse concludendum, quod t̄ prima sententia lata per dominum Ioannem Baptistam fuerit ipso iure nulla qđ iudicis incompetentiā, iuxta l. fin. C.

si à non competen. iudi. & per ea, quę habentur in clem. 1. & in clem. pastoralis. de re iudi. & in clem. vni. ca. de sequestra. possell. & fruct. in glo. fi. sed dictus do. Ioan. Baptista fuit iudex incompetens, & de iure non potuit de causā matrimonij, cognoscere, ergo &c.

2 Nam ubi agitur de fœdere matrimonij, regulariter causa debet cognosci per episcopos, & per iudices ecclesiasticos discretos, qui habeant potestatem iudicandi, & canonum statuta non ignorent. c. 1. in fi. extra de consan. & affinita. & c. accedentibus. de excessi. prælato. est enim causa huiusmodi ecclesiastica, & spiritalis, cuius cognitio spectat ad iudicem ecclesiasticum, & non ad secularem. cle. dispendiosam. cum ibi not. de iudi. & habetur in cap. lator, & in c. causam quę. qui fil. sint legit. & in c. decernimus. de iudic. & dicitur glo. in summa. 1. 1. q. 1. quod causa matrimonij, si cut causa decimarum est ecclesiastica, & spiritalis, quæ solum est tractanda coram iudice ecclesiastico, & non coram seculari. & dicit Abb. in c. si pro debilitate. in ultimo notab. quod causa matrimonialis dicitur esse grauis. Et ideo infertur secundum docto. ibi quod illa non potest per delegatum Papæ subdelegari, & secundum stilum curiæ non solet facillē alijs, q̄ episcopis, delegari. Et posito, quod episcopus delegatus possit illam subdelegare, non tamen potest eam non episcopo subdelegare. & forrē Abb. in d. c. pro debilitate inquit, quod curia nō solet de facili alijs, quā episcopis delegare, quia Papa causam hæc etiam alijs inferioribus episcopo committere solet, ut archiepiscopis, Abbatibus, & canonicis, ut in c. ex literis. de resti. in integr. in c. proposuisti. de probatio. & in c. 1. ut lit. non contest. cum similibus. & quamuis regulariter huiusmodi causę cognitio spectet ad ordinarios locorū, & sic ad episcopos. d. c. accedentibus. & d. c. 1. in fi. de consan. & affin. tamen ex priuilegio, seu prescriptione huiusmodi iurisdicctio ordinaria potest et inferioribus prelati acquiri, ut est tex. in c. auditis. extra de præscrip. & no. gl. in d. c. accedentibus. & sic potest intelligi tex. in c. literas. de resti. spol. cū ergo causa matrimonialis possit cognosci, & terminari solū per iudices, & personas ecclesiasticas, & non per laicos, nec per seculares, sequitur, quod processus factus corā do. Ioan. Baptista, qui erat laicus, & secularis, & sententia ab eo lata fuit nullus, & nulla: ex quo etiā infertur, quod dominus Richardus canonicus, cui fuit commissā causa nullitatis, & appellationis dictę sententię, qui fuit iudex competens, iuxta c. statutum. de rescrip. in 6. & d. c. ex literis. debuit sententiam illam do. Io. Baptista dicere, & declarare nullam, & inualidam ipso iure. Vnde t̄ cum illam confirmauerit, & pronuntiauerit bene fuisse iudicatum, & male appellatum, & de nullitate dictum, hæc illius sententia fuit iniusta, & iniqua, & ab ea potuit iuste appellari, non autem fuit nulla, nec ipso iure inualida, ut colligitur ex ijs, quæ uolunt Bar. & alij in l. si expressim. ff. de appellatio. t̄ quæ sententia do. Richardi confirmatoria primæ sententię nullā operata est hunc effectum, q̄ amplius de nullitate sententię do. Ioan. Baptistę non potuit dici, nec principaliter agi, ex quo semel de illius nullitate dictū fuit, & sequuta fuit expressa illius confirmatio, ut uoluit Bar. & sequuntur doct. cōiter in d. l. si expressim. in 2. & 3. colum. ff. de appel. qui uoluit, quod sententia iudicis ad quem, qui cognouit de iniquitate, & nullitate sententię, & qui confirmauit sententiam nullā ex alio defectu, quam ex errore in sententia expresso, ualet, & in se tenet, nec dicitur nulla, & operatur, quod amplius de nullitate primę sententię dici non potest. Ex prædictis itaque infertur, quod sententia domini Richardi, qui expressē sententiam do. Io. Baptistę ipso iure nullā confirmauit, in se ualet, & ex hoc